

آزمون ۴ از ۱۰

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دهم - مرحله چهارم (۱۳۹۹/۰۹/۲۸)

ادبیات و علوم انسانی (دهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

کانال تلگرام آزمون‌های آزمایشی سنجش @sanjesheducationgroup

فارسی (۱)

۱. گزینه ۱ درست است.
در گزینه (۲) انهار: جمع نهر، جوی‌ها
در گزینه (۳) عامل: حاکم، کارگزار
در گزینه (۴): لئیم، پست
۲. گزینه ۱ درست است.
(پ) آسایش: فراغ
(الف) رهایی: فرج
(ت) چرخ: فلک
(ب) زیور: پیرایه
(ث) وام: دین
۳. گزینه ۴ درست است.
زُلت: خطا و لغزش
غنا: آواز، سرود، نغمه
مکاری: کرایه‌دهنده اسب و استر
۴. گزینه ۳ درست است.
شکل درست واژه‌ها: محفظه، آلم و درد، ضمانت، غوغا
در گزینه (۱) شکل درست واژه «غوک» است.
در گزینه (۲) شکل درست واژه «بهیمه» است.
در گزینه (۴) شکل درست واژه‌ها «تسییح» و «غمخواری» است.
۵. گزینه ۴ درست است.
شکل درست واژه‌ها «صواب»، «اصرار»، «خار» و «خوار» است.
۶. گزینه ۱ درست است.
در گزینه (۲) «هلال» درست است.
در گزینه (۳) «حلال» درست است.
در گزینه (۴) «قالب» جسم و پیکر درست است.
۷. گزینه ۲ درست است.
۸. گزینه ۲ درست است.
در گزینه (۱) زهد خشک
در گزینه (۳) افسانه تلخ
در گزینه (۴) گریه تلخ
۹. گزینه ۳ درست است.
اشک چون لعل: تشبیه، بین واژه‌های «دیده، اشک، چشم» مراعات نظیر وجود دارد. شاعر می‌گوید به این خاطر اشک را در چشمان خود جای داده‌ام که چشم بدون اشک مانند نگین‌دانی است که نگین در آن نیست و در واقع دلیل شاعرانه برای گریستن خود بیان کرده است که آرایه حسن تعلیل نامیده می‌شود.
۱۰. گزینه ۱ درست است.
ردیف در هر چهار گزینه فعل «شد» است. در گزینه (۱) «شد» در معنای «گذشت» یا «رفت» بکار رفته است در حالی که در سه گزینه دیگر «شد» فعل اسنادی است.
۱۱. گزینه ۱ درست است.
(ب) حرف: مجاز از سخن
(پ) دست حرص: اضافه استعاری (استعاره)
(ت) عقیق لب: اضافه تشبیهی (تشبیه)
(ث) دوربین: ایهام (۱) دوربین: وسیله دیدن (۲) عینک دوربین ≠
نزدیک‌بین
(الف) دلیل ایستادگی سرو را آزاده بودن و گذشتن از تعلقات جهان می‌داند (حسن تعلیل)

۱۲. گزینه ۲ درست است.

در گزینه (۱) ناصح به من گفت ناصح

متمم متمم

در گزینه (۲) هر شب مرا با هر ستاره‌ای سر و کاری است شب

مفعول مفعول

در گزینه (۳) باده بیار که دوش سروش عالم غیب به من نوید داد دوش

متمم متمم

در گزینه (۴) نگار می‌فروش عشوه‌ای به من داد. می‌فروشم

متمم متمم

۱۳. گزینه ۱ درست است.

رهرو منزل عشق هستیم «یم» مخفف «هستیم»

در گزینه (۲) وقت گل آن به است

حذف به قرینه معنوی

در گزینه (۳) چشم بد دور (باد): حذف؛ قرینه معنوی

در گزینه (۴) خدا گواه (باشد یا هست) حذف؛ قرینه معنوی

۱۴. گزینه ۲ درست است.

به مرغ کم حوصله بگو «را» حرف اضافه است و نشانه متمم است.

متمم

شکل مرتب بیت «به مرغ کم حوصله بگو غم خود را بخور // که هر کس که دام نهد بر او رحم چه خواهد بودن»

۱۵. گزینه ۳ درست است.

شکل مرتب شده اینگونه است: صحبت دوست کدورت را از دل حافظ ببرد

مفعول

۱۶. گزینه ۲ درست است.

در گزینه (۱) همه واژه‌ها رابطه ترادف دارند.

در گزینه (۳) همه واژه‌ها رابطه تضاد دارند.

در گزینه (۴) همه واژه‌ها رابطه تضاد دارند.

در حالی که در گزینه (۲) همه واژه‌ها رابطه ترادف دارند به جز واژه «در حال و درنگ» که رابطه تضاد دارند.

۱۷. گزینه ۴ درست است.

با توجه به صورت سؤال، روی برگرداندن از خلق موجب سود و فایده است.

در گزینه (۴) نیز می‌گوید گوشه‌گیری از خلق همچون بهشت جاویدان برایم مفید و سودمند شد.

در گزینه (۱) می‌گوید هر کس طعم تنهایی را چشیده باشد از سایه خود نیز فرار می‌کند.

در گزینه (۲) مردن و گور را بهتر از هم‌نشینی مردمان روزگار می‌داند.

در گزینه (۳) می‌گوید: گوشه‌نشینی اگر به منظور نام و شهرت صورت گیرد خود دام و تله‌ای است که زیر خاک پنهان شده است.

۱۸. گزینه ۴ درست است.

در سه گزینه دیگر تنها به خلق و خوی خوب می‌پردازد و آن را می‌ستاید در حالی که با توجه به صورت سؤال ترجیح خوی نیک بر روی زیبا. تنها در گزینه (۴) به این موضوع اشاره شده است.

۱۹. گزینه ۱ درست است.

غفلت موجب تباهی می‌شود و این مضمون فقط در بیت (۱) به چشم می‌خورد: غفلت سرسبز می‌دهد بر باد.

در حالی که گزینه‌های دیگر فقط به غفلت اشاره شده است. در گزینه‌های ۴ و ۲ به صفات مثبت «غفلت» اشاره دارد و در

گزینه (۳) پشیمانی را علاج غفلت می‌داند.

۲۰. گزینه ۳ درست است.

در سه گزینه دیگر به تمجید و تعریف از صداقت و راستی می‌پردازد در حالی که در گزینه (۳) می‌گوید: راستی و صداقت ثمری جز اندوه و ناراحتی ندارد.

۲۱. گزینه ۴ درست است.

سه گزینه دیگر با صورت سؤال قرابت معنایی دارد و می‌گویند سرانجام «مرگ» به سراغ همه می‌آید و امری قطعی است در حالی که در گزینه (۴) می‌گوید همه از مرگ می‌ترسند ولی هیچ توشه‌ای برای مرگ آماده نمی‌کنند و خود را برای مرگ آماده نمی‌سازند.

۲۲. گزینه ۴ درست است.

سه گزینه دیگر به شب زنده‌داری و مناجات شبانه اشاره دارد در حالی که گزینه (۴) می‌گوید: معشوق وقتی زلف خود را به هنگام شب شانه می‌زند شب زنده‌داران را پریشان و آشفته می‌کند.

۲۳. گزینه ۱ درست است.

تأکید صورت سؤال بر وفاداری معشوق است که همین مضمون در گزینه (۱) یافت می‌شود. در گزینه (۲) هیچ‌کس به زیبایی و نمکین‌بودن محبوب من نیست. در گزینه (۳) افسوس شاعر را نشان می‌دهد که در گذشته یار وفاداری داشته ولی دیگر از او خبری نیست و بی‌وفا شده است. در گزینه (۴) به جور و بی‌وفایی معشوق اشاره دارد.

۲۴. گزینه ۳ درست است.

صورت سؤال بر مفهوم «گهی پشت به زین و گهی زین به پشت» تأکید دارد و این مضمون در گزینه (۳) وجود دارد. در گزینه (۱) می‌گوید: روزگار کارش جدایی افکندن و مفارقت است. در گزینه (۲) می‌گوید: روی زیبای تو همچون نوبهار خوشی است و رنگ شکسته من همچون پایان پاییزان است. در گزینه (۴) می‌گوید: کار روزگار است که در هنگام آرامش به تو آسیب می‌رساند.

۲۵. گزینه ۴ درست است.

سه گزینه دیگر اشاره دارند به این که مردان بزرگ در برابر حوادث و مشکلات هرگز گله و شکایتی نمی‌کنند بلکه می‌ایستند و مقاومت می‌کنند در حالی که گزینه (۴) می‌گوید روزگار با حوادث و اتفاقات تلخ خود خانه ما را سوزاند و دور از مروت است که غرامت و توان آن را از همسایه بگیریم.

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۶. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: دنیا: دنیایش / قطعاً: گویا

گزینه ۲: همه انسان‌ها: هر انسانی / دنیا: دنیایش / زنده هستند: زندگی می‌کنند

گزینه ۴: انسان: هر انسانی / فکر کند: گویا

۲۷. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: چراغ‌ها: چراغ

گزینه ۲: رفتم: خارج می‌شدم / کلاس: کلاس / تا: و / خاموش کنم: خاموش کردم

گزینه ۳: خاموش کنم: خاموش کردم

۲۸. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۲: متحیر نمی‌کند: متحیر نمی‌شود / کسی را: کسی که به آسمان نگاه می‌کند

گزینه ۳: آسمان مزین شده: آن را مزین شده

گزینه ۴: چرا: چگونه

۲۹. گزینه ۴ درست است.

گزینه ۱: پدید می‌آورد: ظاهر می‌شود / باران: باران‌ها / روزهای: در روزهای

گزینه ۲: پاییزی: پاییز / فراوان: ریزان

گزینه ۳: ابرها: ابر / زیبا: ریزان

۳۰. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: مأمور: پلیس / بازرسی کنند: برای بازرسی / چمدان‌ها: چمدان‌هایشان

گزینه ۳: می‌خواهد: می‌خواست

گزینه ۴: خواست: می‌خواست / بازرسی کنند: برای بازرسی / چمدان‌ها: چمدان‌هایشان

۳۱. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۲: دعوت نموده است: دعوت می‌کند

گزینه ۳: دین‌های الهی اسلام را: اسلام دین‌های الهی را / ارزشمند شمرده: ارزشمند می‌شمرد

گزینه ۴: محترم می‌باشند: گرامی می‌دارد / نزد، زائد است / فراخوانده شده‌اند: فرا می‌خواند

۳۲. گزینه ۴ درست است.

راست می‌گویی: باور می‌کنی، تصدیق می‌کنی

۳۳. گزینه ۳ درست است.

گزینه ۱: دشنام نمی‌دهید: دشنام ندهید (فعل نهی است) / «مسلماناً» زائد است

گزینه ۲: با تقوا: با تقواترین / گرامی: گرامی‌ترین / ساختار ترجمه نیز معادل متن نیست

گزینه ۴: گذرنامه: کارت‌های ورود

۳۴. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: تمرین: تمرینات (معدود عدد ۳ تا ۱۰ جمع و مجرور است) / الصفحة الرابعة: أربع صفحات (چهار صفحه عدد اصلی است)

گزینه ۳: نکتب: کتبتنا (فعل ماضی است)

گزینه ۴: سبعة دروس: الدرس السابع (درس هفتم عددی ترتیبی است)

۳۵. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: کان (بود): وجدث

گزینه ۳: الاسرة (خانواده): أسرتي / القادمة به معنای آینده است: الماضية

گزینه ۴: كانوا (بودند): وجدث

ترجمه درک مطلب:

قدرت در اتحاد است. مرد حکیمی وجود داشت که دارای ده پسر بود. روزی مرد بیمار شد و در بستر مرگ افتاد. پس ده پسرش را فراخواند و از آنها خواست همگی حاضر شوند. هنگامی که پسران حاضر شدند، پدر به پسر اول عصایی داد و از او خواست که آن را بشکند. پس پسر اول به شکستن عصا به راحتی و آسانی اقدام کرد. سپس پدر عصای دیگری برای پسر دوم آورد تا آن را بشکند، آنگاه سومی و چهارمی تا به دهمی رسید. پس همان‌گونه که برادرانش کرده بودند، انجام داد. بعد از آن، پدر ده عصا حاضر کرد و آنها را به شکل یک بسته هیزم به یکدیگر بست، سپس از پسر اول خواست که بسته را بشکند، پس او نتوانست. آنگاه از دومی خواست پس نتوانست، همچنین از سومی تا دهمی. در آن هنگام به نصیحت کردن آنها پرداخت و گفت: شما باید متحد باشید و با هم اختلاف نداشته باشید. زیرا با اتحادتان قدرتی خواهید یافت که تسلط دشمنان بر شما سخت می‌شود و اگر پراکنده شده و از یکدیگر دور شوید، همچون عصای تکی که با تمام راحتی و آسانی شکستید، خواهید شد.

۳۶. گزینه ۴ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) مرد حکیم از فرزندانش خواست حاضر شوند زیرا در بستر مرگ بود.
- (۲) هر مرد حکیمی باید فرزندانش را قبل از اینکه بمیرد نصیحت کند.
- (۳) هرکس عصایی را به آسانی بشکند، درمقابل دشمنان نمی‌شکند.
- (۴) پسر دهم عصا را شکست، همانطور که برادران اول تا نهم او انجام داده بودند.

۳۷. گزینه ۳ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) وحدت به ما قدرت و قوت در مقابل دشمنان می‌بخشد.
- (۲) بسته‌ی چوب و تعداد فرزندان یک اندازه بود.
- (۳) نگاه داشتن عقیده برابر است با عدم دوری از یکدیگر.
- (۴) قدرت ملت‌ها در چنگ‌زدنشان به ریسمان وحدت جلوه‌گر می‌شود.

۳۸. گزینه ۲ درست است.

«هدف پدر دانا از چیدن این صحنه» ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) آگاه‌کردن آنان از ضرورت دوری از بدی بود.
- (۲) نشان‌دادن مثالی واقعی به آنان از قدرت در اتحاد و ضعف در تفرقه بود.
- (۳) اعلام پیام اسلام که بر اساس پند و موعظه استوار است.
- (۴) تأکید او بر آزادی عقیده و عدم دشنام به مخالفین.

۳۹. گزینه ۱ درست است.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) یک پنجم فرزندان برابر دو تای آنها می‌شود.
- (۲) هریک از دهمین فرزند عصایی را شکست.
- (۳) یک فرزند نمی‌تواند بسته‌ی عصا را بشکند.
- (۴) قدرت ده تا بالاتر از صدها مرد است.

۴۰. گزینه ۱ درست است.

- گزینه ۲: فعل از باب افتعال و دو حرف زائد دارد (ا - ت) / و لازم است به معنای افتخار می‌کنم.
- گزینه ۳: بر وزن «أَفْعِلْ» مضارع و متکلم وحده است.
- گزینه ۴: مصدرش «افتخار» است.

۴۱. گزینه ۴ درست است.

- گزینه ۱: مصدرش تشکیل و از باب تفعیل است و متعدی است به معنای تشکیل می‌دهید.
- گزینه ۲: بر وزن تُفْعِلُونَ و مضارع باب تفعیل است. / تعداد حرف زائد یک حرف است.
- گزینه ۳: مصدر آن تشکیل بر وزن تفعیل است.

۴۲. گزینه ۲ درست است.

- گزینه ۱: ترکیب «أبناءه»: فرزندانش» یک ترکیب اضافی است. / جمع مذكر سالم: جمع مکسر
- گزینه ۳: ترکیب «أبناءه»: فرزندانش» یک ترکیب اضافی است.
- گزینه ۴: «أبناء جمع «ابن» است و مونث آن بنات جمع «بنت» می‌باشد.

۴۳. گزینه ۳ درست است.

- دو خطا وجود دارد اول: يَحْتَفِلْ مضارع باب افتعال و وزنش يَفْعِلُ است (عين الفعل كسره دارد)
- دوم: ایرانیون جمع مذكر سالم است و حرف نون باید فته داشته باشد.

۴۴. گزینه ۴ درست است.

ترجمه‌ها:

گزینه ۱: جذوة: قطعه‌ای از آتش است و مترادف آن شررة است (صحیح)

گزینه ۲: ابر: بخار متراکم در آسمان است که باران از آن نازل می‌شود. (صحیح)

گزینه ۳: شعله‌ور: چیزی که نور و حرارت زیادی دارد. (صحیح)

گزینه ۴: شاخه جزئی از درخت است که در زیر خاک قرار دارد و جمع آن غصون است. (غلط: زیر خاک قرار ندارد)

۴۵. گزینه ۱ درست است.

دو فعل: بعث: (فرستاد) و أرسل (ارسال کرد) مترادف هستند.

گزینه ۲: إخوة (برادران) و أخوات (خواهران) متضاد هستند.

گزینه ۴: دو کلمه (اول) و (آخر) متضاد هستند.

۴۶. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱، اطلبوا: فعل امر / گزینه ۳، اعملوا: فعل امر / گزینه ۴، ارحم: فعل امر هستند

گزینه ۲: تقولون و لا تفعلون فعل مضارع هستند

۴۷. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱: عدد معطوف باید بین دو عدد «واو» باشد: خمسة و سبعین

گزینه ۳: در عدد ۲ معدود بر عدد مقدم است: قصتین اثنتین

گزینه ۴: برای عدد سه تا ده معدود باید جمع و مجرور باشد.

۴۸. گزینه ۲ درست است.

گزینه ۱، یستأذن (أذن) / گزینه ۳، یتکبر (کب) / گزینه ۴، استرجع (رجع) از باب استفعال هستند و حرف (س) در آنها زائد است.

اما در گزینه ۲، استمعوا (سم م ع) حرف (س) جزء ریشه کلمه می‌باشد و حرف زائد نیست.

۴۹. گزینه ۲ درست است.

ترجمه عبارت: برادرم بعد از هفت سال از دانشگاه و پزشک شد.

گزینه ۱: خَرَجْتُ: بیرون رفت، خارج شد

گزینه ۲: تَخَرَّجَ: دانش آموخته شد (صحیح)

گزینه ۳: استخراج کرد

گزینه ۴: بیرون کرد، خارج کرد

۵۰. گزینه ۱ درست است.

گزینه ۱: فعل (يَنْتَفِعُ) از باب افتعال و فعل (تَمْتَلِكُ) نیز از باب افتعال هستند.

گزینه ۲: فعل (يَحْدُثُ) مجرد و فعل (تَنْتَشِرُ) از باب افتعال است.

گزینه ۳: فعل (تَتَعَجَّبُ) از باب تَفَعَّلَ و فعل (يَسْأَلُنْ) مجرد است.

گزینه ۴: فعل (يَجْتَنِبُ) از باب افتعال و فعل (يَأْمُرُونْ) مجرد است.

دین و زندگی (۱)

۵۱. گزینه ۴ درست است.

مطابق آیه شریفه ۱۹ سورة نساء: «آن کس که سرای آخرت را بطلبد و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، پاداش داده خواهد شد.» تدبر ص ۷.

۵۲. گزینه ۱ درست است.

مصرع مولوی: «چون که صد آمد، نود هم پیش ماست» و قول معروف: «با یک تیر چند نشان زده است» درباره «برخی هدف‌های زندگی هستند که در بردارنده هدف‌های دیگر نیز هستند و رسیدن به آنها برابر با دستیابی به سایر اهداف نیز هست. به میزانی که این گونه هدف‌ها برتر و جامع‌تر باشند، هدف‌های بیشتری را در درون خود جای می‌دهند.» ص ۱۰ و نیز ابیات مولوی در صص ۱۱ و ۱۲.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

«انسان نیز مانند موجودات دیگر، از این قاعده کلی جدا نیست و قطعاً هدفی از آفرینش او وجود داشته است.» ص ۵. و نیز اگر گزینه ۲ درست است که هست، پس گزینه ۴ درست نمی‌باشد.

۵۴. گزینه ۳ درست است.

«جامع‌ترین و اصلی‌ترین هدف زندگی انسان، نزدیکی و تقرب به خداست ... اولین گام برای حرکت انسان در این مسیر، شناخت انسان است؛ یعنی شناخت سرمایه‌ها، توانایی‌ها و استعدادهای او و چگونگی به کارگیری این سرمایه‌ها و همچنین شناخت موانع حرکت انسان در مسیر تقرب به خداوند و نحوه مقابله یا اجتناب از این موانع. به همین دلیل است که خودشناسی سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.» ص ۱۸.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

مطابق با ص ۲۰ کتاب درسی است. بیت و حدیث شریف گزینه ۲، هر دو به سرمایه / ودیعه الهی «فطرت و سرشت خداآشنا و خداگرا» در وجود انسان اشاره دارند.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

اولاً، «آراستن و زیبا و لذت بخش نشان دادن دنیا / زمینه‌های دل فریب دنیا / و مانند آن» غلط است. و «آراستن و زینت دادن اعمال زشت گناهکاران» درست است. ثانیاً، شیطان چیزی را می‌آراید / زینت می‌دهد / زیبا نشان می‌دهد که زشت باشد، یعنی گناه. دنیا که به خودی خود زیباست و نیازی به زیبا نشان دادن ندارد!

۵۷. گزینه ۴ درست است.

مطابق با ص ۳۳ کتاب درسی است.

۵۸. گزینه ۳ درست است.

مطابق با ص ۳۳ کتاب درسی است.

نکته: بُعد جسمانی = غیرروحانی: بُعد جسمانی مانند سایر اجسام و مواد، دائم در حال تجزیه و تحلیل است و سرانجام فرسوده و متلاشی می‌شود.

بُعد روحانی = غیرجسمانی: در مقابل، بُعد روحانی و غیرجسمانی انسان، تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد، متلاشی نمی‌شود و بعد از مرگ بدن، باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

۵۹. گزینه ۳ درست است.

مطابق با صص ۳۰ و ۳۱ کتاب درسی است. به توضیحات پاسخ سؤال ۵۸ هم دقت کنید.

نکته: بُعد و ساخت به یک معنی هستند. انسان دو بُعدی و دو ساختی است. هم روح و هم جسم، هر دو تغییرپذیرند.

۶۰. گزینه ۱ درست است.

[«ترسی از مرگ نداشتن و همواره آماده فداکاری در راه خدا بودن سبب می‌شود آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد، و فداکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت بروند و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند؛ از این رو، آن‌گاه که امام حسین (ع) در دوراهی ذلت و شهادت قرار گرفت، شهادت را برگزید و فرمود ...». گزینه ۱ نیز زندگی همراه با ننگ و خواری را عامل سعادت یافتن مرگ بیان می‌دارد. درحالی که گزینه ۲، اولاً، غلط و ثانیاً، برعکس بیان داشته است (ردّ گزینه ۲). در گزینه‌های ۳ و ۴ نیز موارد «عدم اشتیاق به شهادت در راه خدا» و «شوق به لقای خداوند و سعادت» نادرست و بی‌ربطاند.

۶۱. گزینه ۲ درست است.

مطابق با ص ۳۹ کتاب درسی است.

۶۲. گزینه ۱ درست است.

آیه شریفه: ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَىٰ وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَمَا لَهُم بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ﴾ بیانگر دیدگاه دوم یعنی دیدگاه منکران معاد است. ص ۴۲.

آیه شریفه: ﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌّ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ و آیه کریمه: ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ بیانگر دیدگاه اول یعنی دیدگاه معتقدان به معاد / الهیون / پیامبران الهی و پیروان آنان است. صص ۳۹ و ۴۰. (ردّ قسمت اول گزینه‌های ۲ و ۴). اینان مرگ را غروبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان‌تر برای روح انسان می‌دانند. (ردّ قسمت دوم گزینه ۲). همچنین اینان معتقدند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند یا با کوله‌باری از گناه با آن مواجه می‌شوند. ص ۴۱. (ردّ قسمت دوم گزینه ۳).

﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾: «اهل ایمان به خدا و رستاخیز و انجام عمل صالح، با هم هستند.» ترجمه بخش نخست یعنی بخش خواسته شده سؤال است. (ردّ سایر گزینه‌ها).

۶۳. گزینه ۳ درست است.

استدلال‌های مطرح شده در این درس همگی عقلی و عقلانی هستند، و نه نقلی و روایی و حدیثی از اهل بیت (ع). آیه شریفه سؤال نیز زیرمجموعه «دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند» است. صص ۵۴ و ۵۵.

۶۴. گزینه ۱ درست است.

سؤال از اندیشه و تحقیق ص ۵۸ و ابیات از ص ۵۲ مطرح شده‌اند. «اگر به فرض در اثبات معاد، هیچ دلیلی جز همین خبر پیامبران نداشته باشیم، تکلیف ما در برابر این خبر چیست؟ ما که برای فرار از خطرهای کوچک احتمالی، سخن هر کسی را می‌پذیریم، چگونه می‌توانیم وقتی که پای سعادت یا شقاوت ابدی ما در میان است، با بی‌توجهی از کنار این خبر بگذریم؟» ص ۵۱. و بیت گزینه ۱ نیز همین مطلب را بیان می‌دارد.

۶۵. گزینه ۴ درست است.

نکته مهم: «دسته اول دلایلی هستند که «امکان» معاد را ثابت می‌کنند و آن را امری ممکن و شدنی نشان می‌دهند و دسته دیگر، دلایلی هستند که «ضرورت» معاد را به اثبات می‌رسانند و تحقق آن را لازم می‌دانند.» ص ۵۲. دلایل امکان معاد، آن را از حالت غیرممکن / ناممکن / نشدنی / بعید خارج می‌کند. قرآن مجید برای اثبات ضرورت معاد، وقوع آن را امری ضروری / لازم می‌داند و عدم وقوع آن را امری محال و ناروا بیان می‌دارد. صص ۵۲ و ۵۴.

۶۶. گزینه ۴ درست است.

از تدبر ص ۵۶ کتاب درسی طرح شده است.

۶۷. گزینه ۳ درست است.

بخش اول سؤال: ص ۵۵ کتاب درسی.

بخش دوم سؤال: «(انسان در وجود معاد شک ندارد) بلکه [علت انکارش این است که] او می‌خواهد بدون ترس از دادگاه قیامت، در تمام عمر گناه کند.» از تدبر ص ۵۶ کتاب درسی.

۶۸. گزینه ۱ درست است.

سه گزینه دیگر با استفهام انکاری به حکمت الهی (گزینه ۳) و عدل الهی (گزینه‌های ۲ و ۴) در آفرینش جهان و در نتیجه، ضرورت معاد دلالت می‌کنند.

۶۹. گزینه ۲ درست است.

در این آیات بیان می‌شود که همان گونه که خداوند قادر است انسان را در آغاز خلق کند، می‌تواند بار دیگر نیز او را زنده کند: «برای ما مثلی زد، در حالی که آفرینش نخستین خود را فراموش کرده بود، گفت: کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند؟ بگو همان خدایی که آنها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست.» صص ۵۲ و ۵۳.

۷۰. گزینه ۴ درست است.

مطابق با ص ۵۵ کتاب درسی است.

۷۱. گزینه ۴ درست است.

مطابق با صص ۵۱ و ۵۴ کتاب درسی است.

«نیکوکاران را با بدکاران، برابر قرار ندادن» به عدل خداوند باز می‌گردد، و نه به حکمت خداوند. (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳). ص ۵۵.

۷۲. گزینه ۲ درست است.

«ب» دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند ... ۱) معاد لازمه حکمت الهی: خداوند حکیم است و لازمه حکمت خدا این است که هیچ کاری از کارهای او بیهوده و عبث نباشد. ص ۵۴. و آیه شریفه ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ﴾ نیز بر همین موضوع دلالت می‌کند. ص ۵۵.

۷۳. گزینه ۱ درست است.

مطابق با ص ۵۱ کتاب درسی است.

۷۴. گزینه ۲ درست است.

سؤال ترکیبی است.

این که در مقابل دعوت پیامبران برای ایمان به جهان آخرت، گروهی به آن ایمان آورده و گروهی آن را بعید دانسته و انکار کرده‌اند، بیانگر وجود سرمایه اراده و اختیار و انتخاب در انسان است. و آیه شریفه: ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾ نیز به همین سرمایه اشاره دارد. (درس دوم، ص ۲۰). در آیه کریمه: ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ إِلَهُ الْإِسْلَامِ﴾، بخش ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بیانگر ایمان به خدا یا توحید، و بخش ﴿لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ...﴾، بخش ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾ بیانگر ایمان به خدا یا توحید، و بخش ﴿لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ...﴾ حکایتگر ایمان به آخرت یا معاد است. (درس پنجم، ص ۵۱).

۷۵. گزینه ۳ درست است.

سؤال ترکیبی است.

اثر و پیامد اول دیدگاه اعتقاد به معاد این است که انسان معتقد به معاد اطمینان دارد که اگر در مسیر انجام کارهای نیک ظلمی به او بشود و نتواند داد خود را از ظالمان بستاند، قطعاً در جهان دیگری خداوند آنها را به سزای اعمالشان خواهد رساند. (درس چهارم، ص ۴۰). و این مطلب بیانگر «دلایلی که بر ضرورت معاد دلالت دارند» و «معاد لازمه عدل الهی» است و آیه شریفه گزینه ۳ نیز بیانگر همین حقیقت است. (درس پنجم، ص ۵۵).

معارف و اقلیت‌های دینی

۵۱. گزینه ۴ درست است.

لازمه انتخاب برنامه‌ریزی برای رسیدن به هدف «داشتن شناخت و آگاهی» است.

۵۲. گزینه ۱ درست است.

اگر در یک مسافرتی اطلاعات و آگاهی انسان، نسبت به محل مسافرت دقیق‌تر باشد تصمیم‌گیری بهتر صورت می‌گیرد.

۵۳. گزینه ۴ درست است.

«ایدئولوژی» از جهان‌بینی، استنتاج می‌گردد.

۵۴. گزینه ۳ درست است.

مجموعه‌ای از آگاهی‌های ما نسبت به انسان «جهان‌بینی» نامیده می‌شود.

۵۵. گزینه ۲ درست است.

مجموعه‌ای از «باید»ها و «نباید»ها، نشانگر «ایدئولوژی» است.

۵۶. گزینه ۲ درست است.

ایدئولوژی هر مکتب بیانگر «هدف، راه و روش عملی» است.

۵۷. گزینه ۴ درست است.
مهم‌ترین گام در بررسی یک مکتب «موضع‌گیری آن در برابر خداوند» است.
۵۸. گزینه ۳ درست است.
راه روشن و ساده‌ای که با آن چیزهای بسیاری از طبیعت و جهان پیرامون خود را شناسایی می‌کنیم «بهره‌گیری مستقیم از حواس» است.
۵۹. گزینه ۳ درست است.
واقعیت‌ها با کمک گرفتن از «مشاهده مستقیم و غیر مستقیم» کسب می‌شود.
۶۰. گزینه ۱ درست است.
راه شناخت از طریق «دریافت درونی» راه فطرت یا دل است.
۶۱. گزینه ۲ درست است.
اگر غم و شادی را در وجود خود درک کنیم بیانگر «شناخت قلبی» است.
۶۲. گزینه ۱ درست است.
راهی که از طریق مطالعه در شخصیت انبیاء به شناخت خدا می‌رسیم راه «وحی و اعجاز» است.
۶۳. گزینه ۳ درست است.
مطالعه در نظم جهان به برهان نظم کمک می‌کند.
۶۴. گزینه ۱ درست است.
دستگاه گل چون منظم است زاینده گیاه است و نشانگر برهان نظم می‌باشد.
۶۵. گزینه ۴ درست است.
«نظم» گرد آمدن اجزای متفاوت در یک مجموعه است، به طوری که همکاری و هماهنگی آنها هدفی واقعی را تأمین می‌کند.
۶۶. گزینه ۴ درست است.
دستگاه ساعت بیانگر «برهان نظم» می‌باشد.
۶۷. گزینه ۳ درست است.
دستگاه چشم بیانگر «نظم موجود در آن» است.
۶۸. گزینه ۱ درست است.
«هدف‌های ارزشی و اعتباری مورد نظر نیست».
۶۹. گزینه ۲ درست است.
علوم طبیعی به بررسی «ماده و طبیعت» از نظر ساختمان و «ترکیب مادی» آن می‌پردازد.
۷۰. گزینه ۴ درست است.
بیت «دل هر ذره را که بشکافی / آفتابیش در میان بینی» بیانگر شگفتی‌های آفرینش است و مؤید آن می‌باشد.
۷۱. گزینه ۴ درست است.
مطالعه در آفاق و آنفس، بس آموزنده و سازنده است.
۷۲. گزینه ۲ درست است.
عجیب‌ترین کشفیاتی که درباره خفاش صورت گرفته است «شکار ماهی در شب» است و بیانگر شگفتی‌های آفرینش می‌باشد.
۷۳. گزینه ۱ درست است.
دستگاه تنفس از قسمت‌هایی مانند «شش‌ها و مجاری هوا و قفسه سینه» تشکیل شده است.
۷۴. گزینه ۲ درست است.
جمله «آفرینش و پیدایش موجودات جدا از نظم و تدبیر نیست» به «وحدت خالق و ناظم» اشاره دارد.
۷۵. گزینه ۳ درست است.
اگر خفاش‌ها در برابر گریز زیرکانه پروانه‌ها، اقدام به پرواز مارپیچی ننمایند، «هرگز موفق به شکار پروانه‌ها نخواهند شد» و هدف از این پروازها «گول زدن پروانه‌ها» است.

انگلیسی (۱)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: متأسفانه وضعیت سلامت پدرم بدتر از آن چیزی است که فکرش را می‌کردیم. ما باید کاری کنیم تا جان‌ش را نجات دهیم.

با توجه به قید منفی unfortunately به معنای «متأسفانه» باید از صفت برتری worse به معنای «بدتر» استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). با توجه به معنا و مفهوم کلی جمله، بکارگیری زمان آینده بسیار غیرمنطقی است (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۷۷. گزینه ۲ درست است.

در میان همه حیوانات وحشی از نظر خطرناک بودن برتری به wolves به معنای «گرگ‌ها» داده شده است، پس چون مقایسه بین بیش از ۲ مورد است تنها می‌توان از ساختار برترین استفاده کرد (رد گزینه‌های ۳ و ۴). دقت کنید که در حالت برترین، صفت نیاز به the دارد (رد گزینه ۱). از طرفی برای جلوگیری از تکرار اسم animals باید از کلمه ones استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

۷۸. گزینه ۳ درست است.

صفت far به صورت farther و farthest تبدیل به صفت برتری و برترین می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴). با توجه به مفهوم کلی جمله، بکارگیری صفت برترین منطقی‌تر است. تنها حالت برای درست بودن صفت برتری در گزینه ۱ این است که شهر فقط ۲ رستوران داشته باشد که با توجه به اینکه شهر دارای صفات big and busy قطعاً منطقی نیست (رد گزینه ۱). از سوی دیگر، پیش‌بینی در جای خالی دوم براساس شواهد موجود در جمله (رستوران دورترین رستوران شهر است) است که در این حالت باید از be going to استفاده کنیم (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

۷۹. گزینه ۱ درست است.

اسم smell به معنای «بو» در حالت مفرد نیاز به یک معرف اسم مانند a/the دارد. برای بیان تعجب از ساختار what a ابتدای جمله استفاده می‌کنیم. به کارگیری حرف تعریف the در این جمله کاملاً بی‌معنی است و بدون هیچ علتی اسم را معرفه می‌کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴). برای جای خالی دوم، بعد از what در ابتدای جمله، نیاز به ساختار سؤالی داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴). همچنین با توجه به بویی که می‌آید مشخص است که تصمیم به پخت غذا برای ناهار از قبل گرفته شده است، پس نیاز به ساختار be going to داریم (رد گزینه ۲).

۸۰. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: من فکر می‌کنم که برادرم به وقت بیشتری نیاز خواهد داشت تا گزارش روزنامه را با جزئیات بخواند.

(۱) تمرین (۲) کیفیت (۳) الگو (۴) جزئیات

به اصطلاح in detail به معنای «با جزئیات» دقت کنید.

۸۱. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: علی در بازی فوتبال بسیار خوب است و همه همکلاسی‌هایش او را با لیونل مسی مقایسه می‌کنند.

(۱) مقایسه کردن (۲) توصیف کردن (۳) تقسیم کردن (۴) شناسایی کردن

۸۲. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: دانش‌آموزان در حال جمع‌آوری پول برای کمک به خانواده‌های فقیر هستند و من مطمئنم که معلم بخشنده آنها مقداری پول اهدا خواهد کرد.

(۱) حفاظت کردن (۲) پیروی کردن، دنبال کردن (۳) پمپاژ کردن (۴) جمع‌آوری کردن

۸۳. گزینه ۴ درست است.

ترجمه جمله: بازیکنان سال گذشته عملکرد خوبی داشتند و حالا برنامه دارند که در سال‌های آینده حتی عملکرد بهتری داشته باشند.

(۱) واضح، روشن (۲) میانگین (۳) اخیر (۴) آینده

۸۴. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: جالب بود که صدای او به اندازه کافی قوی بود که نیازی به میکروفن نداشت.

(۱) مفید (۲) سنگی (۳) قوی، قدرتمند (۴) [سایز] متوسط

۸۵. گزینه ۲ درست است.

ترجمه جمله: این برخلاف قوانین است که حیوانات در معرض خطر انقراض را در این قسمت از کشور شکار کنیم.

(۱) تمرین (۲) قانون (۳) دوره (۴) بهشت، آسمان

۸۶. گزینه ۳ درست است.

ترجمه جمله: این یک مشکل خیلی رایج و معمول میان دانش‌آموزان کم سن و سال است که شب قبل از امتحان نمی‌توانند خوب بخوابند.

(۱) نامرتب، بی‌قاعده (۲) خوشمزه (۳) رایج، معمول، مشترک (۴) مناسب

۸۷. گزینه ۱ درست است.

ترجمه جمله: این زن سالخورده به خوبی انگلیسی را تدریس می‌کند. در حقیقت او بهترین معلم در این شهر است.

(۱) در حقیقت (۲) به زیبایی (۳) به ویژه (۴) به طور با دقت

۸۸. گزینه ۲ درست است.

(۱) انداختن (۲) از دست دادن (۳) آسیب زدن (۴) نجات دادن

۸۹. گزینه ۴ درست است.

(۱) شعر (۲) قدرت (۳) پیکان (۴) نشانه، علامت

۹۰. گزینه ۱ درست است.

بین as ... as باید از شکل ساده صفت استفاده کرد.

۹۱. گزینه ۱ درست است.

(۱) امیدوار (۲) متفاوت (۳) سالم (۴) شگفت‌انگیز

۹۲. گزینه ۳ درست است.

با توجه به وجود کلمه than نیاز به صفت برتری داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۲). دقت کنید که شکل برتر صفت easy به صورت easier است (رد گزینه ۴).

۹۳. گزینه ۲ درست است.

در متن اطلاعات کافی برای پاسخ به کدام سؤال وجود دارد؟

زمین چگونه ماه خود را به دست آورد؟

۹۴. گزینه ۲ درست است.

طبق متن، همه ماه‌ها -----.

دور جسمی می‌چرخند که بزرگ‌تر است

۹۵. گزینه ۱ درست است.

کلمه "gravity" احتمالاً یک نوع ----- است.

energy به معنای نیرو

۹۶. گزینه ۴ درست است.

پاراگراف ۳ احتمالاً در مورد ----- خواهد بود.

راه‌های دیگری که بعضی از ماه‌ها شکل می‌گیرند

۹۷. گزینه ۱ درست است.

موضوع اصلی پاراگراف ۲ چیست؟

نشان می‌دهد که چرخه آب چگونه کار می‌کند.

۹۸. گزینه ۳ درست است.

طبق متن، آب رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و خاک -----

به اندازه آب درون پهنه‌های یخی است

۹۹. گزینه ۲ درست است.

از متن می‌توانیم بفهمیم که چرخه آب -----

بدون خورشید اتفاق نمی‌افتد

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

کلمه "it" که در پاراگراف ۲ زیر آن خط کشیده شده است به چه چیزی اشاره دارد؟

آب مایع

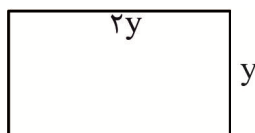
ریاضی و آمار (۱)

۱۰۱. گزینه ۲ درست است.

در گزینه ۲، یک خط عمودی نمودار را در ۲ نقطه قطع می‌کند اما در گزینه‌های دیگر خط‌های افقی حداکثر در یک نقطه

نمودار را قطع می‌کنند.

۱۰۲. گزینه ۱ درست است.

$$x = y \cdot 2y = 2y^2$$

$$\Rightarrow y^2 = \frac{x}{2} \Rightarrow y = \sqrt{\frac{x}{2}}$$

۱۰۳. گزینه ۲ درست است.

برد تابع برابر است با:

$$f(1) = f(-1) = 3, f(2) = 2^2 + 2 + 1 = 7, f(3) = 3^2 + 3 + 1 = 13$$

$$\Rightarrow R_f = \{3, 7, 13\}$$

و B شامل $\{3, 7, 13\}$ بوده و در نتیجه $\{3, 7, 13\} \subseteq B$ است.

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

در سطح زمین $X = 0$ و $Y = 20$ درجه است. چون کاهش دما ثابت و برابر -3 بود، پس تابع $Y = -3X + 20$ است.

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

$$x^2 - 2x = -1 \Rightarrow (x-1)^2 = 0 \Rightarrow x = 1 \quad (1)$$

$$x^2 - 2x = 0 \Rightarrow x(x-2) = 0 \Rightarrow x = 0 \text{ یا } 2 \quad (2)$$

$$x^2 - 2x = 3 \Rightarrow (x-3)(x+1) = 0 \Rightarrow x = -1 \text{ یا } 3 \quad (3)$$

پس دامنه A از هر مورد (۱) تا (۳) حداقل یک عضو داشته و $\{2, 1, 3\}$ درست است.

۱۰۶. گزینه ۳ درست است.

$$\begin{cases} 1=1 \Rightarrow 3x+2y=6 \\ 3=3 \Rightarrow 2x-y=4 \end{cases} \Rightarrow 7x=14 \Rightarrow x=2, y=0$$

۱۰۷. گزینه ۴ درست است.

$$f(1) = 1+2 = 3 = a$$

$$d^3 + 2 = 0 \Rightarrow d = -\sqrt[3]{2}$$

$$f(\sqrt[3]{2}) = 2+2 = 4, c^3 + 2 = 1 \Rightarrow c = -1 \Rightarrow a+b+c+d = 6 - \sqrt[3]{2}$$

$$2x - 2 = -4$$

۱۰۸. گزینه ۲ درست است.

تصویر نمودار بر محور x ها برابر دامنه و طول نقاط روی محور y ها برابر صفر می باشد، پس دامنه برابر است با:

$$[-2, 0) \cup (0, 4)$$

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

$$\frac{3x - 4x + 4}{x^2 - x} = \frac{-x + 4}{x^2 - x} = \frac{2}{x + 5} \Rightarrow -2x^2 + 2x = x^2 + x - 20$$

$$\Rightarrow 3x^2 - x - 20 = 0 \Rightarrow \text{جمع دو ریشه} = -\frac{b}{a} = \frac{1}{3}$$

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

اگر x وزن مسی آنگاه $4x$ وزن نقره و $4x + x = 5x$ وزن گلدان است.

$$\frac{4x}{5x + 100} = \frac{3}{5} \Rightarrow 4x = 3x + 60 \Rightarrow x = 60 \Rightarrow 5x = 300$$

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

اگر یک ریشه -1 باشد، اولاً $b - a = c$ ، دوماً ریشه دیگر $-\frac{c}{a}$ ، پس برابر $\frac{a-b}{a}$ است.

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

$$x + y = 2, \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = -1 \Rightarrow xy = -2 \Rightarrow y = -\frac{2}{x}$$

$$x - \frac{2}{x} = 2 \Rightarrow x^2 - 2x - 2 = 0 \Rightarrow x = 1 + \sqrt{3}$$

۱۱۳. گزینه ۲ درست است.

$x = 1$ را در معادله قرار می دهیم و محاسبه می کنیم:

$$\frac{2}{a^2 - 2a} = \frac{a^2 - a - 2 - a^2 + a}{a^2 - a} \Rightarrow \frac{2}{a - 2} = \frac{-2}{a - 1}$$

$$2a - 2 = -2a + 4 \Rightarrow a = \frac{3}{2}$$

a یک مقدار اختیار می کند

۱۱۴. گزینه ۳ درست است.

می بایست $\Delta < 0$ باشد.

$$1) 4x^2 - 10x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 84$$

$$2) 2x - 5x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 17$$

$$3) 3x^2 + x + 1 = 0 \Rightarrow \Delta = -11$$

$$4) 4x^2 - x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 5$$

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

$$100 - S = 27 \Rightarrow S = 72$$

$$\Rightarrow x^2 + x^2 + \frac{x^2}{2} + 2x^2 = 72$$

$$\Rightarrow \frac{9x^2}{2} = 72 \Rightarrow x^2 = 16 \Rightarrow x = 4$$

اقتصاد

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

الف) فرض کنید شرکت کسب و کاری را طراحی کرده‌اید و می‌خواهید عملاً وارد فعالیت شوید. گام اول آن است که مجوزهای لازم را برای فعالیت اقتصادی خود از دولت بگیرید. شما با گرفتن مجوزها اجازه می‌دهید که دولت به کار شما نظارت کند.
ب) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد. دولت اجازه نمی‌دهد تا زمانی که فروشنده اثبات نکند که مالک واقعی چیزی است، آن را بفروشد.

۱۱۷. گزینه ۲ درست است.

دولت علاوه بر وظایف نظارتی، مسئول ارائه کالاها و خدمات عمومی هم هست. تصور کنید شما و کارمندان و کارگران شرکت، برای رفت و آمد به کارخانه، نیاز به احداث جاده و پل دارید. همچنین شرکت‌های دیگر نیز چنین نیازمندی‌هایی دارند. دولت مسئول تأمین کالاهای عمومی هست.

۱۱۸. گزینه ۲ درست است.

فرض کنید شما مالک یک کارخانه هستید و کار خود را با دقت و کیفیت انجام می‌دهید؛ اما رقیب شما در بازار، که آن هم یک رقیب کارخانه‌دار است، محصولاتی با کیفیت کمتر و قیمت پایین‌تر ارائه می‌دهد. این کار او باعث می‌شود که نه تنها جان مصرف‌کنندگان به خطر بیفتد، بلکه به خاطر ارائه قیمت پایین‌تر، مشتری‌ها را نیز به سوی خود جذب می‌کند. حالا فرض کنید دولتی نباشد که به کار این رقیب و محصولات او نظارت کند. در این صورت، هم شما به عنوان یک تولیدکننده متعهد، ضرر می‌کنید و مجبور به ترک بازار می‌شوید و هم سلامت مصرف‌کنندگان به خطر می‌افتد.

۱۱۹. گزینه ۴ درست است.

مجموعه گسترده‌ای از قوانین و مقرراتی که توسط دولت وضع و اجرا می‌شود، به منظور تسهیل و تشویق مبادلاتی است که به نفع خریداران و فروشندگان است و از بروز شرایطی که به مبادلات آنها آسیب می‌زند، جلوگیری می‌کند. حضور دولت و عملکرد قوی آن سبب می‌شود افراد به حقوق یکدیگر تعرض نکنند و مثلاً دارایی‌هایی را که متعلق به آنها نیست تصرف نکنند. در این حالت، دولت به عنوان یک داور، در میدان فعالیت‌های اقتصادی، حضور دارد. وضعیتی را تصور کنید که خریداران نمی‌توانند اطمینان یابند، آیا فروشندگان، مالکان واقعی آن چیزی هستند که برای فروش عرضه کرده‌اند یا خیر؟ در این حالت چگونه خریداران پولی را که به سختی در آورده‌اند، برای چیزهایی مانند خانه، خودرو، لوازم خانگی و... بپردازند. حالتی را تصور کنید که پول زیادی را به صاحب واقعی چیزی داده‌اید و آن را خریده‌اید؛ اما شخص دیگری به راحتی به میان بیاید و مانع از استفاده شما از چیزی که خریده‌اید شود!

۱۲۰. گزینه ۴ درست است.

$$۶۰۰۰ - ۲۵۰۰ = ۳۵۰۰$$

۱۲۱. گزینه ۱ درست است.

$$\begin{aligned} \text{درآمد سالیانه} &= ۲۰۰۰۰ \times ۱۰۰۰۰۰ = ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ \\ &= ۱۴/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۲ + ۱۷ \times ۴/۰۰۰/۰۰۰ \times ۱۲ + ۵\% \times ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ = ۱۰/۸۴۰/۰۰۰/۰۰۰ \\ \text{هزینه سالیانه} &= ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۰۸۴/۰۰۰/۰۰۰ = ۹۱۶/۰۰۰/۰۰۰ \\ \text{سود سالیانه} &= ۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ - ۱/۰۸۴/۰۰۰/۰۰۰ = ۹۱۶/۰۰۰/۰۰۰ \end{aligned}$$

۱۲۲. گزینه ۴ درست است.

مالیات‌های مستقیم خود به دو دسته مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد تقسیم می‌شوند.
اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤدی (پرداخت‌کننده مالیات) است. مهمترین نوع مالیات بر دارایی، مالیات بر ارث است که از اموال و دارایی‌های باقیمانده شخص فوت شده، دریافت می‌شود. در واقع زمانی که اموال شخص متوفی قرار است به وراث او منتقل شود، دولت از دارایی و ثروت در حال انتقال مالیات می‌گیرد.
در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها (و نه ثروت آنها) مبنای مالیات است. شاید بتوان گفت که مالیات بر درآمد اشخاص مهمترین نوع مالیات است. مالیات بر درآمد از هر کدام از انواع درآمدها جداگانه دریافت می‌شود.

(مثلاً مالیات بر حقوق و مالیات بر درآمد املاک)

۱۲۳. گزینه ۱ درست است.

الف و ب)

مالیات بر درآمد مشاغل	درآمد شخص حقیقی از اشتغال به مشاغل تجاری، خدماتی و پزشکی به صورت کل فروش کالا و خدمات پس از کسر هزینه‌ها	مبنای مالیات اظهارنامه‌ای است که باید پر کنند و تا قبل از تیرماه سال بعد به اداره امور مالیاتی محل کار خود تسلیم نمایند.
مالیات بر درآمد اتفاقی	درآمدهایی مانند جایزه و معاملات بلاعوض (مثل بخشش و هبه زمینی به دیگری) که معمولاً مستمر و تکرارشونده نیستند و به صورت اتفاقی حاصل می‌گردند.	میزان مالیات و نحوه پرداخت آن، بسته به نوع درآمد حاصله، می‌تواند متفاوت باشد.

پ) یکی از انواع مالیات‌های غیرمستقیم، عوارض گمرکی است.

حقوق و عوارض گمرکی در واقع مالیات هر کشور بر صادرات و واردات کالاهای مختلف است که با نام «تعرفه‌های گمرکی» نیز شناخته می‌شود. این نوع از مالیات‌ها، تابع سیاست‌های کلان بازرگانی و شرایط اقتصادی کشورها هستند و به جز اینکه یکی از راه‌های درآمدزایی دولت‌ها هستند، معمولاً برای حمایت از صنایع داخلی نیز به کار گرفته می‌شوند. این دسته از مالیات‌ها ممکن است براساس قیمت و ارزش کالاها یا براساس ویژگی‌ها و مشخصات آنها (مانند حجم، وزن و... تعیین و دریافت شوند).

۱۲۴. گزینه ۳ درست است.

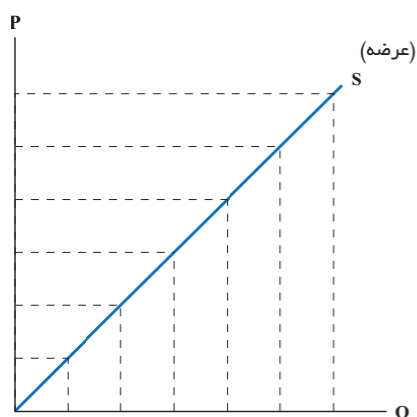
الف) جریان چرخشی ساده: همانگونه که خانوارها کالاها و خدمات را از بنگاه‌ها خریداری می‌کنند یا بنگاه‌ها، منابع را از خانوارها اجاره یا خریداری می‌کنند، رابطه داد و ستد شکل می‌گیرد.

ب) مالیات‌های مستقیم خود به دو دسته مالیات بر دارایی و مالیات بر درآمد تقسیم می‌شوند. اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤدی (پرداخت‌کننده مالیات) است.

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

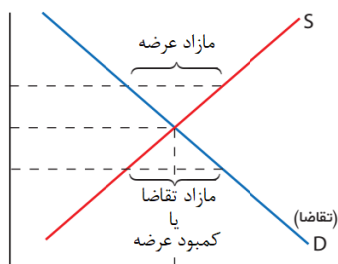
خانوارها برای تأمین مخارجشان نیاز به منبع مالی دارند و همچنین بنگاه‌ها برای تولید، نیاز به عوامل تولید دارند. خانوارها عوامل تولید (کار، سرمایه، زمین) را به بازار عوامل تولید ارائه می‌دهند و بنگاه‌های تولیدی که متقاضی عوامل تولید هستند آن را از بازار عوامل تولید دریافت می‌کنند و در مقابل این عوامل تولید، جوهری تحت عنوان (مزد، سود، اجاره) به خانوارها پرداخت می‌کنند که درآمد خانوار و هزینه بنگاه را تشکیل می‌دهد.

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

حالت منحنی عرضه از چپ به راست صعودی است یعنی با افزایش قیمت کالا مقدار عرضه، افزایش می‌یابد، پس رابطه عرضه و قیمت یک رابطه مستقیم می‌باشد.

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

در قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی مقدار تقاضای کالا از مقدار عرضه آن بیشتر است، در بازار کمبود رخ می‌دهد و باعث بالا رفتن قیمت می‌شود؛ چرا که عده‌ای که به آن کالا مشتاق‌ترند تلاش می‌کنند با پیشنهاد قیمت بالاتر آنرا به دست آورند، پس کمبود عرضه وجود دارد.

در مقابل وقتی مقدار عرضه بیشتر از تقاضا باشد هم مازاد رخ می‌دهد و همین سبب می‌شود برخی از تولیدکنندگان از قیمت خود کم کنند تا بتوانند با پیدا کردن مشتری کالای بیشتری را بفروشند.

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

در بازار هر محصول، گاه تعداد فروشندگان و خریداران به قدری زیاد است که حضور و رفتار هر یک از عرضه‌کنندگان و تقاضاکنندگان به نسبت کل بازار بسیار کوچک خواهد بود و در عمل، هیچ‌یک از طرفین به تنهایی در شکل‌گیری قیمت تأثیرگذار و به عبارت دیگر «قیمت‌گذار» نیستند. در این صورت بازار را به اصطلاح «بازار رقابتی» می‌نامند. بازار محصولاتی چون ماکارونی معمولاً رقابتی است. تعداد زیاد فروشنده منجر به رقابت فروش می‌شود.

۱۲۹. گزینه ۳ درست است.

الف) الگوی مرز امکانات تولید یکی از این الگوهای اقتصادی است که اجازه می‌دهد تا درک بهتری از بده – بستان‌های یک کشور در استفاده از منابع کمیاب پیدا کنید.

ب) تنها هزینه‌ای که بر تصمیم‌گیری‌تان مؤثر است، هزینه‌هایی است که در زمان تصمیم‌گیری شما به وجود می‌آیند. برای اینکه یک تصمیم خوب بگیرید، تشخیص تفاوت هزینه‌هایی که بر تصمیم شما تأثیرگذارند، بسیار مهم‌اند؛ هزینه‌های در رفته مهم نیستند، چون دیگر رفته‌اند و قابل برگشت نیستند.

۱۳۰. گزینه ۴ درست است.

الف) افراد خوش بین کارآفرینان واقع‌بینی هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

ب) دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد تا به سرمایه‌گذاران اطمینان بدهد و کمک کند تا فریب نخورند. پذیرش و عمل به چنین قوانینی زمان‌بر و پرهزینه است و به مشاوره‌های حقوقی نیاز دارد.

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۳۱. گزینه ۴ درست است.

هنوز در این دوره اصطلاحات علمی و اشعار و امثال آغاز نشده بود.

۱۳۲. گزینه ۲ درست است.

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

ت) داستان‌نویسی و قصه‌پردازی در این دوره آغاز شد.

ث) شعر حکمی و اندرزی در دوره سلجوقیان به پختگی رسید.

۱۳۴. گزینه ۲ درست است.

این واژه‌ها با هم سجع دارند و در قلمرو ادبی و سطح آوایی و موسیقایی بررسی می‌شوند.

۱۳۵. گزینه ۱ درست است.

«گذران، گذران» جناس تام (همسان) هستند، اولی جهان‌گذران: گذرنده و زودگذر در مصراع دوم گذران: فعل امر است بگذران، سپری کن. بنابراین «گذران گذران» قافیه هستند نه ردیف، چرا که ردیف کلمات همسان با معنای یکسان را گویند.

۱۳۶. گزینه ۴ درست است.

در سه گزینه دیگر «سیلی» سیلی زدن و ضربه‌ای با دست را گویند در حالی که در گزینه «۴» «سیلی» سیلاب را گویند که

با دیگر گزینه‌ها خوانش متفاوت دارد.

۱۳۷. گزینه ۳ درست است.

واژه‌های عربی نسبت به فارسی بیشتر نیست، ۷ واژه عربی وجود دارد (غزو، صدقه، حلال، بهشت، دعا، صلت و فخر) بیشتر واژه‌ها فارسی هستند.

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

ء / ا / و / ل / د

ص / م / ص / ص / م / ص

۱۳۹. گزینه ۲ درست است.

ک / ا / م / ا / ی / ت

توجه: همواره دومین واج در هر هجا مصوت می‌شود در حالی که «ی» در کمیت: در جایگاه سوم واجی قرار گرفته است.

۱۴۰. گزینه ۳ درست است.

س - ی ا س - ت

س یا ست

U - -

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

خ ب م د در مصراع اول ۴ مورد

ک ن د گ در مصراع دوم ۴ مورد

۱۴۲. گزینه ۲ درست است.

گفت (U -) شمع (U -) جمع (U -)

جمع (U -) شمع (U -) (۵ مورد)

در گزینه (۱) گفت (U -) (۱ مورد)

در گزینه (۳) گفت (U -) مست (U -) دست (U -) مست (U -) (۴ مورد)

در گزینه (۴) شید (U -) بید (U -) (۲ مورد)

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

خ / شا / مد / گُل / و / زان / خُش / تر / ن / با / شد

U / - / - / U / - / - / U / - / - / -

مفاعیلن مفاعیلن فاعولن

۱۴۴. گزینه ۴ درست است.

در این بیت «ن» ساکن نیست، طبق قاعده اگر ن ساکن باشد و قبل از آن مصوت بلند قرار گیرد، آن مصوت بلند، کوتاه تلفظ می‌شود.

تا چش م ت رِب خُتْ خو نِ غُش شاق

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

لحن و آهنگ کوپنده و ضربی است. بوستان سعدی بر وزن و آهنگ شاهنامه فردوسی است یعنی لحن حماسی دارد.

۱۴۶. گزینه ۳ درست است.

واژه‌های «بهشت» و «بهشت» در دو معنا بکار رفته‌اند و جناس همسان دارند. «بهشت» در ابتدا جنت، فردوس، و دومی به معنای رها کردن و ترک کردن است. بنابراین واژه آرایبی ندارند.

۱۴۷. گزینه ۴ درست است.

مبازار و آزار که در هر دو واژه «آزار» تکرار شده است.

در گزینه (۲) «رود» در مصراع اول به معنای «فرزند» و در مصراع دوم به معنای رودخانه است (جناس همسان) در گزینه (۱)

«پرده» اول به معنای «نغمه و آوا» و دومی به معنای «حجاب» به کار رفته است (جناس همسان) در گزینه (۳) «غریب» در

مصراع اول به معنای «عجیب» و در مصراع دوم به معنای «غریبه و بیگانه» بکار رفته است. (جناس همسان)

۱۴۸. گزینه ۱ درست است.

صامت «ی» ۶ بار، مصوت بلند «ی» ۳ بار، مصوت بلند «و» ۳ بار، مصوت بلند «ا» ۶ بار، مصوت کوتاه «ب» ۴ بار

۱۴۹. گزینه ۱ درست است.

«نیست باد» در مصراع اول به معنای «باد و هوا نمی‌باشد» و در مصراع دوم به معنای «نیست و نابود باد» به کار رفته که جناس همسان دارند و نمی‌توانند واژه‌آرایی داشته باشند.

۱۵۰. گزینه ۱ درست است.

واج‌آرایی یا نغمه حروف در این بیت از تکرار صامت «د» و مصوت کوتاه «ب» بوجود آمده است.

در گزینه (۲) ۸ بار مصوت بلند «ا»، در گزینه (۳) ۱۰ بار مصوت بلند «ا»

در گزینه (۴) ۹ بار مصوت بلند «ا»، ۳ بار مصوت بلند «ی»، ۳ بار مصوت بلند «و» بکار رفته است.

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

سه گزینه دیگر بر صبر و بردباری و تحمل کردن تأکید دارند در حالی که گزینه (۳) به قناعت کردن به اندک مال دنیا تأکید دارد و می‌گوید که هرکس اندکی از مال دنیا بهره‌مند است باید که شادمان و گشاده‌روی باشد و گر از پیشانی خود بگشاید.

۱۵۲. گزینه ۴ درست است.

آب و گل را نیکو سرشته‌اند اما لگد کم خورده است: «سرشت و فطرت تو خوب است اما خوب تربیت نشده‌ای.» همین مضمون در گزینه (۴) وجود دارد.

۱۵۳. گزینه ۲ درست است.

سه گزینه دیگر می‌گوید عاشق واقعی از سرزنش دیگران باکی ندارد و به آن التفات نمی‌کند در حالی که در گزینه (۲) می‌گوید پیش از آنکه دیگران تو را ملامت کنند به ملامت و سرزنش خودت پرداز.

۱۵۴. گزینه ۳ درست است.

در سه گزینه دیگر به علم توأم با عمل تأکید دارد در حالی که در گزینه (۳) می‌گوید علم و دانش وجه تمایز انسان با حیوان است.

۱۵۵. گزینه ۱ درست است.

سه گزینه دیگر فقط به نصیحت کردن بسنده می‌کند و به اینکه مخاطب پند پذیرد یا نه اهمیت نمی‌دهد در حالی که در گزینه (۱) بر پند و عبرت گرفتن از سرنوشت دیگران تأکید دارد.

تاریخ (۱)

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۱۰

تقویت حس میهن‌دوستی و هویت ملی: مردمانی که برای نسل‌های متوالی، سرگذشت مشترکی داشته و سالیان طولانی در شادی‌ها و تلخ‌کامی‌ها و موفقیت‌ها و شکست‌های هم شریک بوده‌اند، به طور طبیعی به سرزمین و گذشته خود، علاقه و دلبستگی دارند. از این رو، آگاهی افراد جامعه از گذشته مشترکشان، باعث خودآگاهی و یگانگی بیشتر آنان می‌شود.

۱۵۷. گزینه ۴ درست است.

تاریخچه گاه‌شماری در جهان. درس ۲ صفحه ۱۳

ترتیب ماه‌های هجری به صورت زیر است:

محرم - صفر - ربیع الاول - ربیع الثانی - جمادی الاول - جمادی الثانی - رجب - شعبان - رمضان - شوال - ذوالقعدة - ذوالحجه

۱۵۸. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۲۸

به طور کلی، باستان‌شناسی علاوه بر آنکه بخش عمده‌ای از میراث فرهنگی بشر را کشف و معرفی کرده است، نقش مهمتری در مرمت و نگهداری این میراث گران بها دارد.

۱۵۹. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۲

انسان‌های نخستین در آغاز، قادر به حرف زدن نبودند، اما برای اینکه بتوانند به صورت گروهی به شکار بروند، باید به گونه‌ای با هم ارتباط برقرار می‌کردند. به تدریج تا اواخر دوره گردآوری خوراک، توانایی بشر در سخن گفتن و اندیشیدن تکامل یافت و به حدی رسید که هنر نقاشی را برای نشان دادن احساس و اندیشه خود به کار گرفت.

۱۶۰. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۴

بودا، از چهار حقیقت عالی سخن به میان آورد که عبارت بود از: ۱- زندگی سراسر رنج و درد بی پایان است؛ ۲- سرچشمه این دردها، آرزو خواستن است. ۳- تنها با رسیدن به نیروانا می‌توان بر آرزو و خواستن غلبه کرد. ۴- از هشت راه مقدس می‌توان به نیروانا رسید.

۱۶۱. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۴۷

چین نیز مانند سومر و مصر، در آغاز شامل چندین دولت - شهر بود که بر هر قسمت از آن، جنگاورانی حکومت می‌کردند. به تدریج حاکمان محلی تحت فرمان یک دودمان قرار گرفتند و سلسله‌های حکومتی در این سرزمین به وجود آمد. اما این سلسله‌ها تا قرن‌ها نتوانستند چین را از نظر سیاسی و جغرافیایی به طور کامل متحد و یکپارچه کنند؛ بنابراین، چین همچنان با تفرقه سیاسی و یورش‌های پیاپی اقوام کوچرو در مرزهای شمالی روبه‌رو بود.

۱۶۲. گزینه ۲ درست است.

یونان باستان - درس ۶ صفحه ۵۱

مینوسیای قرن‌ها پیش از مهاجرت اقوام هند و اروپایی به یونان، شهرهای خود را پایه‌گذاری کرده بودند. آنان قومی دریانورد بودند و با مصر و دیگر مناطق همجوار خود، روابط بازرگانی داشتند. بقایای کاخ شاهی مینوسیای، حکایت از قدرت، رفاه و معماری پیشرفته آنان دارد. به احتمال زیاد، تمدن مینوسی در اثر کشمکش با اقوام مهاجر از بین رفته است.

۱۶۳. گزینه ۴ درست است.

روم - درس ۶ صفحه ۵۸

پس از آنکه امپراتور کنستانتین شهر، بیزانسیون (قسطنطنیه / استانبول) را به پایتختی برگزید، به تدریج زمینه تقسیم امپراتوری روم به دو بخش شرقی و غربی فراهم آمد.

۱۶۴. گزینه ۳ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۲

تا حدود دو قرن پیش و قبل از اینکه خط میخی رمزگشایی و خوانده شود و کاوش‌های باستان‌شناسی آغاز گردد، آگاهی و درکی که ایرانیان از ادوار کهن تاریخ و تمدن خود داشتند، به مراتب متفاوت از آگاهی و شناختی بود که امروزه وجود دارد. تا آن زمان مورخان ایرانی بر پایه ترجمه خدای نامه‌های متعلق به دوران ساسانی و نیز داستان‌های شاهنامه فردوسی، تاریخ ایران در عهد باستان را می‌نوشتند.

۱۶۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۷ صفحه ۶۷

شاید یکی از دلایل ضعف تاریخ نگاری در آن دوره، این باشد که سنت شفاهی بسیار، مقبول‌تر و پسندیده‌تر از سنت کتابت بوده است. علاقه و عادت به حفظ سینه به سینه مطالب در قرن‌ها و حتی هزاره‌ها، لزوم ثبت و نگارش آنها را در درجه اهمیت کمتری قرار داده است.

جغرافیای ایران

۱۶۶. گزینه ۳ درست است.

درس ۱ صفحه ۵

عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: الف) درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها. ب) نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها

۱۶۷. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ صفحه ۸

سؤال کجا، با رکن اساسی جغرافیا یعنی مکان وقوع پدیده‌ها سروکار دارد. سؤال چه چیز، بر ماهیت هر پدیده یا مسئله، دلالت دارد؛ سؤال چرا به علت وقوع پدیده می‌پردازد. سؤال چه موقع، به روند زمانی موضوعات می‌پردازد. سؤال چه کسی یا چه کسانی، روابط متقابل انسان و محیط را مورد توجه قرار می‌دهد. سؤال چطور، به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد.

۱۶۸. گزینه ۴ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۶

در این سؤال تمام گزینه‌ها بخش صحیحی از پرسش مطرح شده را بیان کرده‌اند ولی کامل‌ترین پاسخ برای این سؤال بر طبق متن کتاب همان گزینه ۴ است. محل قرارگیری آن، نسبت به سایر کشورها، دریاها، تنگه‌ها، کانال‌ها، خلیج‌ها، منابع اقتصادی و غیره است.

۱۶۹. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۲۴

کوهستان‌های تالش با جهت شمالی - جنوبی، منطقه آذربایجان را از کناره‌های دریای خزر جدا کرده است. شیب عمومی این کوه‌ها به سمت خزر بیش از منطقه آذربایجان است و آب‌های جاری از آنها با سرعت به دریای خزر، وارد می‌شود.

۱۷۰. گزینه ۲ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۴

عبور مراکز کم فشار معمولاً هوای ابری و بارانی را به همراه می‌آورد و مراکز پرفشار، هوای آرام و پایدار را به وجود می‌آورند.

۱۷۱. گزینه ۴ درست است.

درس ۱ صفحه ۴

انسان برای رفع نیازهای خود به تغییر محیط دست می‌زند و در نتیجه محیط طبیعی به محیط جغرافیایی تبدیل می‌شود. در دهه‌های اخیر، فناوری به کمک انسان آمده و سبب شده است که انسان در محیط، تأثیر بسیاری بگذارد. فناوری‌های جدید، انسان را قادر به بهره‌برداری از اعماق زمین کرده و میزان دسترسی انسان را گسترش داده است.

۱۷۲. گزینه ۱ درست است.

درس ۲ صفحه ۱۰

در مرحله طرح سؤال و بیان مسئله پژوهشگر برای دستیابی به شناخت و آگاهی از مسئله‌ای که در ذهنش پدید آمده است، ابتدا باید مسئله خود را به صورت واضح و روشن بیان کند. بهتر است صورت مسئله را به شکل سؤالی نوشته و از عبارات خبری یا جملات کلی و نامعلوم جلوگیری شود. در این مرحله، پژوهشگر از خود می‌پرسد انجام این پژوهش چه اهمیتی دارد؟ نکته مورد توجه در این مرحله این است که پژوهشگر باید پژوهش دیگران را مورد بررسی قرار دهد؛ به عبارت دیگر، مطالعه سابقه، پیشینه مسئله و نتایج پژوهش دیگران، مورد نیاز پژوهشگر است. او با این کار نسبت به موضوع، اطلاعات بیشتری پیدا می‌کند.

۱۷۳. گزینه ۳ درست است.

درس ۳ صفحه ۱۹

تنگه هرمز، آبراهه‌هاللی شکلی است که آب‌های آزاد اقیانوس هند و دریای عمان را به خلیج فارس متصل می‌کند. این تنگه به سبب اینکه دروازه خروجی نفت خلیج فارس است، مهم‌ترین آبراهه راهبردی و یکی از گذرگاه‌های تجاری مهم جهان است.

۱۷۴. گزینه ۲ درست است.

درس ۴ صفحه ۳۰

برخی دشت‌ها در هنگام چین خوردگی‌ها و در حد فاصل طاق‌دیس‌ها و یا در میان ناودیس‌ها، ایجاد شده‌اند (دشت کاکان در فارس). بعضی از دشت‌ها بر اثر انباشت مواد حاصل از فرسایش در نواحی پست به وجود آمده‌اند (دشت نهاوند). پاره‌ای از دشت‌ها حاصل انحلال مواد آهکی و هموار شدن زمین‌ها هستند (مثل ماهی دشت کرمانشاه و دشت ارزن در فارس). برخی از دشت‌ها از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم برجای مانده‌اند، اما در روی آنها ناهمواری‌های جدید بر اثر فرسایش بادی ایجاد شده است (مثل دشت لوت).

۱۷۵. گزینه ۱ درست است.

درس ۵ صفحه ۳۹

نام توده هوا	جهت نفوذ به کشور	زمان ورود به کشور	منشأ	اثر آب و هوایی
مرطوب موسمی	جنوب شرقی	دوره گرم	اقیانوس هند	باران‌های سیلابی
سودانی	غرب	دوره سرد سال	دریای سرخ	بارندگی
گرم و خشک	جنوب غربی	تابستان	عربستان	افزایش شدید دما

جامعه‌شناسی (۱)

۱۷۶. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه ۱: کنش، آگاهانه است یعنی وابسته به آگاهی آدمی است / برخی پیامدهای کنش، به اراده افراد انسانی؛ یعنی خود کنشگر یا افراد دیگر وابسته است. (این عبارت صحیح است.)

گزینه ۳: کنش انسان، برخلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است. / در بسیاری از موارد، آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. (این عبارت صحیح است.)

گزینه ۴: بوق زدن راننده، یک کنش است. / پاسخ به پرسش امتحانی توسط دانش آموز و نمره دادن معلم، پیامد ارادی مطالعه اوست که اولی به اراده خود او، و دومی به اراده معلم، وابسته است. (این عبارت صحیح است.)

۱۷۷. گزینه ۱ درست است.

بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

۱۷۸. گزینه ۳ درست است.

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آنها را به وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند.

۱۷۹. گزینه ۳ درست است.

فرهنگ شیوه زندگی گروهی از انسان‌ها است که سالیان متمادی با یکدیگر زندگی می‌کنند.

۱۸۰. گزینه ۲ درست است.

جهان هر فرد، به اندازه وسعت فکر اوست. گستره جهان اجتماعی نیز، به اندازه دانش و آگاهی آن است. مرزهای جهان اجتماعی همان مرزهای دانش آن است.

۱۸۱. گزینه ۴ درست است.

احترام به قانون یک کنش اجتماعی است. خانواده، امنیت، صلح و... حاصل کنش‌های اجتماعی انسان‌ها هستند.

۱۸۲. گزینه ۴ درست است.

بُعد ذهنی: نظم (صحیح است)

بعد ذهنی: تصور من از معلم کلاس ششم

۱۸۳. گزینه ۴ درست است.

- لایه‌های عمیق، تأثیرات همه جانبه و فراگیر دارند و کمتر در معرض تغییر قرار می‌گیرند.

- هنجارها و نمادها برحسب شرایط، در زمینه‌های مختلف قابل تغییرند و تغییر برخی از آنها تا زمانی که به تغییر در لایه‌های عمیق منجر نشود، موجب تحول و تغییر بنیادین جهان اجتماعی نمی‌شود.

- باور و اعتقاد انسان‌ها نسبت به اصل جهان، جایگاه انسان در آن و تفسیرشان از زندگی و مرگ خود، عمیق‌ترین پدیده‌های اجتماعی به حساب می‌آیند.

- وقتی اجزا و لایه‌های جهان اجتماعی را در ارتباط با هم در نظر بگیریم، نهادهای اجتماعی آشکار می‌شوند.

۱۸۴. گزینه ۲ درست است.

تفاوت‌هایی که به حوزه نمادها و هنجارها باز می‌گردد، از نوع تفاوت میان جهان‌های اجتماعی مختلف نیست، بلکه از نوع تفاوت‌هایی است که درون یک جهان اجتماعی پذیرفته می‌شود.

۱۸۵. گزینه ۴ درست است.

عده‌ای از جامعه‌شناسان معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند؛ یعنی همه آنها شبیه یک نوع موجود زنده‌اند و تفاوتشان همانند تفاوتی است که آن موجود زنده در مراحل مختلف رشد خود از دوران کودکی تا مراحل بزرگسالی پیدا می‌کند. این عده، نگاه خطی به تاریخ بشر دارند. (نگاه طولی)

۱۸۶. گزینه ۳ درست است.

جهان اساطیری، فرهنگ اساطیری دارد که به خداوندگاران و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است و محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی است.

۱۸۷. گزینه ۴ درست است.

از دست رفتن دانش اهداف و ارزش‌ها به زوال عقلانیت ذاتی اشاره دارد.

۱۸۸. گزینه ۱ درست است.

در جهان متجدد، کنش‌هایی که اهداف دنیوی را به وسیله علوم تجربی تعقیب می‌کنند، به شدت رواج می‌یابند.

۱۸۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: ساختن جهان اجتماعی جدید، نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است و ممکن است جهان موجود از بسط آن جلوگیری کند.

گزینه ۳: مهمترین تفاوت خانه‌سازی انسان و حیوان در این است که انسان پس از ساختن خانه‌اش ناچار می‌شود متناسب با شرایط خانه، در خود و شیوه زندگی‌اش تغییر ایجاد کند. به همین دلیل شیوه زندگی انسان کوچ نشین، یک جانشین و شهرنشین متفاوت می‌شود.

گزینه ۴: برخی از جهان‌های اجتماعی، استعدادهای معنوی انسان را نادیده می‌گیرند یا فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند.

۱۹۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت غلط:

عبارت دوم: به فرهنگ دنیوی، فرهنگ سکولار نیز می‌گویند و منظور از آن، فرهنگی است که عقاید و ارزش‌های آن مربوط به همین جهان است.

عبارت سوم: جهان معنوی، فرهنگ معنوی دارد. این فرهنگ، هستی را فراتر از طبیعت می‌بیند و زندگی این جهان را در سایه حیات برتر، مقدس و متعالی می‌گرداند.

منطق

۱۹۱. گزینه ۲ درست است.
عجب دم گرمی دارد. عجب دم گرمی دارد. منشأ مغالطه نگارشی می‌شود. درس ۲ صفحه ۱۶
۱۹۲. گزینه ۳ درست است.
جرم و جرم (شیوه نگارش)، مردم و مردم (شیوه نگارش) و جاری مشترک لفظی است. در گزینه ۱ عبارت «چهره» در گزینه ۲ دیروز و ماشین و در گزینه ۴ فردا و خورشید مغالطه‌ای ندارند. درس ۲ صفحه ۱۴ تا ۱۷
۱۹۳. گزینه ۲ درست است.
دانستن منطق برای ارزیابی اندیشه‌های فلسفی نیست بلکه در سراسر زندگی به آن نیازمندیم. درس ۱ صفحه ۵
۱۹۴. گزینه ۴ درست است.
تصویر یک شیء با خود آن شیء تباین هست. یعنی تصویر یک شیء خود شیء نیست و شیء هم خود تصویر نیست. درس ۳ صفحه ۲۲
۱۹۵. گزینه ۳ درست است.
تعریف کتانی به خاکستری، نه جامع است نه مانع. سایر گزینه‌ها جامع هستند ولی مانع نیستند. درس ۴ صفحه ۳۴ و ۳۵
۱۹۶. گزینه ۳ درست است.
استدلال استقرایی تمثیلی می‌تواند منجر به مغالطه «تمثیل ناروا» بشود ولی بدین معنا نیست که حتماً ایجاد مغالطه می‌کند. درس ۵ صفحه ۴۳
۱۹۷. گزینه ۲ درست است.
برخی مفاهیم از آنجا که دلالت بر یک شیء نمی‌کنند و به اصطلاح از اجسام و اشیاء نیستند، ارائه تعریف از طریق ذکر مصادیق برایشان غیر ممکن است. یعنی نمی‌توان به یک شیء خاص یا تصویر آن اشاره کرد و نام آن را مثلاً اراده گذاشت. درس ۴ صفحه ۳۰ تا ۳۲
۱۹۸. گزینه ۱ درست است.
در گزینه ۱ نوع استدلال قیاسی است. در گزینه ۲ استنتاج بهترین تبیین در گزینه ۳ تمثیل و در گزینه ۴ تعمیم وجود دارد که هر گزینه ۲ تا ۴ استدلال استقرایی هستند. درس ۵ صفحه ۴۲ و ۴۵ و ۴۸
۱۹۹. گزینه ۲ درست است.
عبارت صورت سؤال مبتنی بر یک استدلال تمثیلی است که از اقسام استقراء محسوب می‌شود. درس ۵ صفحه ۴۲
۲۰۰. گزینه ۴ درست است.
دانشمندان در علوم تجربی از استقرای تعمیمی بسیار استفاده می‌کنند. درس ۵ صفحه ۴۶
۲۰۱. گزینه ۳ درست است.
در این گزینه تعریف مفهومی وجود دارد ولی در سایر گزینه‌ها تعریف لغوی وجود دارد. درس ۴ صفحه ۳۱
۲۰۲. گزینه ۴ درست است.
درس ۵ صفحه ۴۵
۲۰۳. گزینه ۲ درست است.
«ماست» هم یک محصول لبنی است هم اگر به صورت غیرمخفف نوشته شود می‌شود «ما است» پس عدم رعایت دیکته صحیح کلمات منجر به مغالطه شیوه نگارشی کلمات شده است. درس ۲ صفحه ۱۶
۲۰۴. گزینه ۱ درست است.
این که از تصورات در تعریف و از تصدیقات در استدلال استفاده می‌شود بدین معنی نیست که رابطه بین آنها از نوع تساوی باشد یا عام و خاص، بلکه از نوع تباین است. زیرا تصور و تصدیق از اقسام دانش هستند و تعریف و استدلال از اقسام تفکر. درس ۱ و درس ۳ صفحه ۷ و ۲۲
۲۰۵. گزینه ۱ درست است.
خدمت خلق یکی از اقسام عبادت است. عبادت اقسام دیگری دارد از جمله نماز، روزه، حج و ... درس ۴ صفحه ۳۰